لێت دەگەڕێم بڕۆیت ... نووسینی: زاهیر ع□ بەڕەش

I Let You Go

رۆژانی 22 تا 24 نۆڤەمبەری ئەمساڵ لە شاری یۆتەبۆری لە هەفتەی فیلمی کوردیدا یەکێک لەو کورتە فیلمانەی کە پێشکەش کرا، بەناوی لێت دەگەڕێم بڕۆیت، لە ریژی سەران سەرانی، ئەم کورتە فیلمە باس لە خانمێکی هونەرمەند دەکات، کە لە ئەتەلەکەی شوێنی کارکردنی وێنەکێشانی، کە خەریکی بەرجەستەکرن و دروستکردنی پۆترێتەکە بۆ هاوژینەکەی، کە پاش ئەوەی هاوژینەکەی دەمرێت، بەڵام هەمیشە لەگەڵ یادگاریکانیدا دەژی، تا زەمەنێکی زۆر ناتوانێت باوەڕ بەوە بهێنێت کە هاوژینەکەی مردووە، هەموو ئەو کاسانەی دەورو بەی لەدەبەتە هاوژینەکەی، لە دوا جاردا بە ئاگا دەتەوە کە ژیان بەردەوامە، خەم و یادگاریش نرخی ئەو زەمەنی خۆشەویستییە کە لەگەڵ هاوسەرەکیدا بەسەری بردووە و لەگەڵیدا ژیاوە. تا لە دواجاردا بە ناشتنی ئەو وەهمەو دانانی پۆترێتی هاوژینەکەی بە ئاگادەتەوە.

پارادۆکسانە لە فیلمدا، هەندێک جار ئێمە لە بەردەم لێڕوانینی فلیمێکداین یان بینینی نمایشێکی شانۆیین، بەڵام لەگەڵ بەردەوام رۆیشتنی رووداوەکاندا، هەندێ سیمپاتیمان بۆ پاڵەوانی فیلمەکە یان شانۆییە دەبێت، روداوەکانی کاریگەرێتی بەسەرمانەوە دەبێت و کاتێک دەزانیت، هەشمان تەسلیمی روداوەکانی فلیمەکە کردووە، لەگەڵ ئازاری کارەکتەرەکەو غەم و هەڵچونی ڕووداوەکان، ئێمەش هەڵسوو کەووت دەکەین لەگەڵ ئازاری دا غەم دەخۆین لەگەڵ مەرگیدا دەگرین، هەندێک جار دوای چەند کاتژمێرێک لە دوای لێروانینی فیلمەکە ، هەشمان بە ئاگادەتەوەوە و پێمان دەڵێت: بەسە، ئەوەی تۆ بینیت فیلم بوو ئەوەتا ئەکتەرەکە بە زیندوێتی لە بەردەمتایە.

لە فیلمی لێت دەگەڕێم بڕۆیت. لە هەفتەی فیلمی کوردی لە شاری یۆتەبۆری نمایش کرا، لە دەرهێنانی سەران سەرانی، پاڵەوانی فیلمەکەی کە خاتوو ژیان مەبەرگ رۆڵەکەی وازی دەکرد، لەهەمان حاڵەتێتدیە کە ئەرستۆ ناوی دەنێت کاتاریس و، ئاوگۆستۆ بواڵ پیی دەڵێت سیمپاتی بۆ روودا و یان پاڵەوان. بەڵام لەلای ئۆوگۆستۆ بواڵ دەڵێت بەئاگابە ئەوەی ڕوویدا شانۆیە، ئەگەر تۆ بیت چی دەکەیت بۆ نەهێشتنی ئەو ئاریشەیە یان چەوساندنەوەیە.

لە کورتەفیلمی لێت دەگەڕێم بڕۆیت، هەرچەندە باس لە ژیانی ژنێکی هومەرمەند دەکات بەڵام هیچ ناوێکی نیە، ئەوەش وە ئاماژەیە بە

هەموو کەسێک کە لەو دۆخەدا بژی. ئەو ژنە کە هاوژینەکەی مردووە هەندێ ڕەچەتە ڕووداوی و مەرگی هەرگی هاوژینەکەی وئیسمپاتی بە مەرگەی خۆشەویستەکەی هێندە زۆرە، زەمەنی نائاگای هێندە درێژە، دوای زەمەنێکی درێژیش هێشتا ئەو لەو باوەڕەدا نیە کە هاوسەرەکەی لە ژیانی ئەودا نەماوە، هەرچەندە لەڕاستیدا بەجەستە هاوسەرەکەی نێژراوە، بەڵام تائێستا لای ئەم ئەم کچە هونەرمەندە لە هۆشی و بیریدا نەنێژراوە،
هەروەک لە فیلمەکەدا دەیبینین، شوفێری لەدەبەتە هاوسەرەکەی کە دەرگای بۆ داکاتەوە، خەیاڵی لای ئەو کاتانەیە کە هاوسەرەکەی دەرگای ئۆتۆمبێلەکەی بۆ دەکردەوە، لە فەرمانگە لەپرسراوی لەدەبەت بە هاوسەرەکەی ئەو کاتانەی کە لێکتێنەگەیشتنێک ڕوویدا بێت، لە پێشنگاکەیدا هەموو بینیەران لە شێوەی هاوسەرەکیدا دەبینێت. مەرگی خۆشەویستەکەی بەشێوەیەکی هەست پێکراو دەسەڵاتی بەسەر هۆشی پاڵەوانی فیلمەکەدا هەیەو، هۆشی پاڵەوانیش جوڵەو هەڵسەکەوتی دیاری کردووە.

مێشکی لەبەردەم هەڕەشەی مەترسیەکی گۆڕانکاریەکی گەورەدایە. بەڵام لە چیرۆکی فیلمەکەدا دیمەنی ئەو هەڕەشەیە پیشان نادات، بەڵکو تۆ وەک لەڕوانەک کە سەیری فیلمەکە دەکەیت، تەنها و تەنها ئەندێشە و خەیاڵی ژنەکە دەبینیت نەک ئێستای، ئەو لە ئێستادا ناژی، بوونی ئێستای لە بەردەم هەڕەشەدایە.
پاڵەوان لە چرکەساتێکدا دەژی کە لە مێشکی خۆیدا، بەردەوام لە دروستکردنی چیرۆکدایەوە ئەو چیرۆکانەش هێندە زاڵن ئاستەمە خۆی جیابکەیتەوە لە کەسایەتی ژیانی ڕۆژانەی بەجەرەک ئاڕاستەی ژیانی گۆڕیوە.
لەدوا ساتدا هۆشی توانای بڕیاردانی هەڵپەساردنی ئەو خەیاڵە و وەهم دروستکردنی ئەو چیرۆکانەی هەیە کە مێشکی خۆیدا تەنیوەتی. بەخۆی بەڵێت توانای هەڵبژاردنی ئازادانەی هەیە لە بەردەم بوون ئەندێشەدا. بە ئەو هەڵبژردنەش دەبێت بە تونێلی بیرکردنەوەدا تێپەڕێت، تێپەڕینیش دژواری خۆی هەیە و مێشک، هۆش بیر دەخاتە بەردەم ریسکێکی گەورەوە بۆ ئەوەی هەڵبژاردن بکات. پرسیار ئەوەیە چ کاتێک مرۆڤ مێشکی دەخاتە بەردەم ریسکێکی گەورەوە؟
مرۆڤ هەندێک جار دەبێت لە بەردەم هەڵبژاردندا نابێت بیر بکاتەوە، لەبەر ئەوەی لە بەردەم ئەگەرێکی ترسناکدایە. بۆنموونە ئەوەک ئەوەی تۆ بە ڕێدا دەڕۆیت خەریکە ئوتومبیلێک یت دەدات، یان سەربانی بینایەک خەریکە دەڕمێت بەسەرتا، مرۆڤ لەو کاتەدا بیر لەوە ناکاتەوە کە بۆچی و چۆن ئەم سەقفی خانووە دەڕوخێت؟ یان ئاڕاستەی

ئەم ئۆتۆمۆبیلە لەکوێوە هاتووە؟ نا، بەڵکو ڕاستەخۆ خۆی لادەدات و بەلایکدا رێ دەکات کە خۆی بارێزێت.
ئەو کاتەی بیرکردنەوەمان دەکەوێتە بەردەم ریسک و مەترسیەکی گەورە لەو کاتەدا هۆشی مرۆڤ لە ئەوپەڕی هۆشمەندی زیرەکیدایە. بۆیە پاڵەوانی فیلمەکەش کەوتۆتە بەردەم ئەو ڕیسکەوە، بەڵام زەمەنی بیرکدنەوەی ئەو درێژترە.
ئەم ژنە بونەوەرێکی هەواییە و پێی لەزەوی بڕاوە لە شێوەیەکی تایبەت چاوەروانیدایە، لەبەردەم ئەگەری بنیادنانەوەی ژیان و گەرانەوە بە دۆزەخدایە، بە ناشتنی پەیکەرەکەی ئیختیاری گەڕانەوە بۆ ژیان دەکات.
لە شانۆ و فیلم و درامادا گەرانەوە توخمێکی سەرەکیە، بەڵام کاتێک زمان هەبێت هەندێک لەو دژوایانەت کەم دەبێتەوە، فیلمی لێت دەگۆڕێم بڵێیت، فیلمێکی بێدەنگە، لەم .فیلمە بێدەنگەدا رووبەروی پرسیارێک دەبینەوە ئایا چۆن دەتوانرێت ئەو بیرۆکەی گەرانەوەیە لای بینەر دروست بکات؟ چۆن دەتوانین گرێچنی رووداوەکان بکەین بەبێ ئەوەی ووشە بەکار بهێنین؟ چۆن دەتوانین چرۆکێک بگێرینەوە؟ چونکە خاڵی جەوهەری لەشانۆ و فیلم و درامادا دروستکردنی چیرۆکە؟ بۆ چ ئامرازێک چیرۆک دروست بکەین؟ راستە زمان و ووشە هاوکارمان دەبێت لە دروستکردنی چیرۆکدا، بەڵام ئەی ئەگەر نمایشەکە پشتی بە توخمی ووشە نەبەستبوو؟ لێرەدا روودا چ کاریگەیەکی دەبێت؟ ئایا گەرانەوەو بینینی رووداوەکانی ئەم فیلمە لە گۆشەنیگای کارەکتەرەکەوە بوو یان هەڵهێنجراوی زادەی سیناریست یان نووسەر؟ زۆر جار پلەبەندی و گرێچنی روودا و مووسیک دەورێکی باڵا دەینن، پاشان باسی موسیک دەکەین.
سەرانی رێژیسەری فیلمەکە دەیەوێت لە رێگای فیلمەکەوە ئەزموونی هۆشی کارەکتەرەکە بکات، کارەکتەریش بەدوای رێگایەکدا دەگەرێەت پێمان بڵێیت ئەوەی روودەدات ڕاستیە، ئەوەی لەمێشکی مندا روودەدات ئەزموونی تاکەکەسی منە بیرەوەیەکانی منە، لە Hippocampus هەڵمگرتوون.

بە گوێرەی زانستی دەمار ، بیرەوەریەکان کاریگەرێتی و رەنگدنەوەی لەسەر کەسایەتیمان دەبێت، هاوکارمانە لە بارەی کەسایەتی و خەونەکانمان و تێگەیشتنی کات و پەیوەندیەکان، هەست و سۆزەکانمان بەگەڕ دەخات ، هەروەک شارەزایان دەڵێن هیپۆکامپوس کە گەنجینەی بیرەوەریەکانی مرۆڤە، کەوتۆتە بەشی چەپی مێشکەوە،(لەکۆتای ساڵی 1940 دا پزیشکی دەماری کەنەدی بەڕەسەن ژاپۆنی بەناوای جان وادا پەرەی بەداقی کردنەوەیەک دا سەبارەت بەوەی کام لای مێشک جڵەوی

مێشک قسەکردن دەکات، ئەمڕۆ ئەو تاقی کردنەوەیە لەلایەن نەشتەرگەری مێشکەوە کەڵکی لێوەردەگیرێت بۆ ئەوەی بڕیار لەسەر ئەوە بدرێت کام بەشی لای مێشکی نەخۆش بەرپرسیارە لە ئەرکە سەرەکیەکانی هەست پێکردن، ئەنجامی پڕ بایەخ ئەوەبوو بۆیان روونبووە کە نیوەی لای چەپی مێشک بەرپرسیار لە هێڵی بیرکدنەوە و زمان) ١
هەر لەو دیدگایەوە رەنگە بەئاگاهی بێت یان نا، لەسەدا نەوەدی دیمەناکان وێنەگرتن لای چەپی کارەکتەرەکەوەبوو هەروەک ئەوەی سۆران پێمان بڵێیت ژیان ئەو جوڵەیەیە کە مێشک پێی هەڵدەسێت. ئەوەش پێویستی بەخوێندنەوەیەکی سایکۆلۆژیانە بۆ فیمەکە هەیە.

باشترین چیرۆک ئەوەیە کە بەروونی نووسرابێت و ئاسان بێت بۆ بینین ئەویش بە هۆی دروستکرنی ڕوداو، چنینی گرێ، هەڵس و کەوتی کارەکتەر. لە شانۆ و دراما و فیلمدا، زەمەن، کارەکتەر، کامێرا هەڵس و کەوت و ڕەفتاری کارەکتەر هەندێک ڕاستیمان بۆ ئاشکرا دەکەن و لە هەمووشی گرنگتر پەیوەندی کارەکتەرەکانە بەیەکتریەوە و شوناسیانە.

لە فیلمدا، کامێرا هاوکارێکی تەواومان دەکات بۆ دۆزینەوەی ئەو پیوەندیەو شوناسی کارەکتەرەکە و تیشک خستنە سە ڕابوردو، ئێستا و داهاتوو. یەکێک دیمەنە سایکۆلۆجیە جوانەکان لە فیلمەکەدا ئەوەبوو کە پاڵەوانی فیلمەکە هەموو کەساکانی لێدەبێتوە هاوسەرەکەی، بەڵام بەهۆی ئیشکالیەتی تەکنیکی و ئاریشە لە داڕشتنی چیرۆکەکەدا نەتوانرا ئەو پەیامە بەڕوونی بگاتە لای بینەر، ئەوەش بووە هۆی ئیشکالیەتی ناڕوونی، ئەو ناڕونیە ڕەنگە بوبێتەو هۆی ئەوەی زۆر بەی بینەران ل□□ی حا□ی ن□ب□ن ، هەرچەندە ئەگەر چارەسەرێکی ئیستاتیکی و هونەریانەی بکرایە، دەبووە بە دیمەنێکی زۆر جوان و ناوازەو بەرجەستەکردنی دیوە سایکۆلۆژی و دژواریەکەی پاڵەوانی فیلمەکە،. ، بەڵام ئەویش بە تەکنیکی Cross dissolves کرۆس دیزۆلف دەتوانرا چارەسەر بکڕێت، وەک ئەوەی لە دوورەوە شوفێرەکە بێت بەڵام کە نزیک دەبێتەوە شوفێرکارەکتەر بگۆڕدرایە بە هاوەسەرەکەی، هتد.

موسیک: موسیک نەک تەنها بۆ گوێگرتن بەڵکو دەتوانرێت ببینرێ، تا ئەو حاڵەتی بە بیستنی کاریگەریە دەنگیەکان و موسیک لە فیلمدا وێنەی حاڵەتەکە لای بینەر دەخوڵقێنێت، وەکو هەموو وێنەیەکی ناخ هەژێن ڕامان دەچڵەکێنێت. وەک ئاماژەمان پێدا فیلمی لێت دەگەڕێم بڕۆیت فیلمێکی بێدەنگە، بەڵام موسیک کاریگەریەکی باشی لە کۆی توخمەی بەرهەمێنانی فیلمەکەدا گێڕابوو، تا ئەندازەیەک لەبری ووشە

بەکار دەهێنرا. موسیک لە فیلمدا پەیوەندیەکان گرم و گوڕ وتوندو تـؤلتر دەکـات، کە هەرگیـز ئەو پەویوەنـدی کۆتـایی پێنـاهێنێت و نـایپچ□ن□ت. ئـاوازدانەرانی فیلمەکەش بەشێـوەیەکی زانسـتی سایکۆلۆجیانە توانیبوویان بەرجەستەی رووداوەکان بکەن، کە هەندێک جار وەک بارگراووندی کارەکە یان تەواوکردن و بەرزڕاگرتنی پەیامی فیلمەکە یان دەڕبڕینی ناخی هەست و سۆزی کارەکتەرەکە.

ل□ بەر ئەوە هەندێک جار موسیک لە فیلمدا دەبێت بە دەڕبڕی هەست و سۆزی کارەکتەر یان دەبێتە ناسینەوەی فیگوری فیلم، هەندێک موسیکی فیلم لە زهنی ئێمەدا ماوەتەوە، هەرکاتێکیش گوێمان لەو پارچە موسیکە یان کاریگەریە دەنگیە بووبێت، راستەو خۆ لە زهنماندا وێنەی شـوێن، کـات، رووداو و کـارەکتەر دروست بـووە، چـونکە بەکارهێنـانی کاریگەریەدەنگیەکـان و موسـیک لە فیلـم دا بۆ تێگەیشتنێکـی زیـاتر بـوو بۆ دروسـتکردنی بنچینەی وێنەیەک بۆ دروستکردنی ناسنامە لە فلیمدا.کە پەویستە بە بایب□تەوە.

سەرچاوە:

١ ـ لێکۆڵینەوەی شانۆیی نووسینی گۆرن مایک وەڕگێڕانی فاروق هۆمەر

فیلمی: لێت دەگەڕێم بڕۆیت

دەرهێنەر و نوسەر: سۆران سۆرانی

نواندنی: ژیان مۆبێرگ و بۆکان سەروەر

سینەماتۆگرافی: هیوا ئەحمەد

بەڕێوەبەری بەرهەم: شایوان شا

دەرهێنەر و نوسەر: سۆران سۆرانی

سینەماتۆگرافی: هیوا ئەحمەد

ڕوناکی و یاریدەدەری کامێرا: شاکۆ حەسەن و ئاکام سەدیق

ئارت دیزاینەر و پەیکەر و تابلۆکان: بەفرین ڕەشید

مەیک ئاپ و کۆستوم دیزاینەر: ژیان مۆبێرگ

بەرهەمهێنەر و ئەدیتەر: سۆران سۆرانی

موزیک:

سیکادا

ل□قی مارک

مارتن سێرنی

دژیڤان گاسپاریان

دڵزار شەنگە

ڕەنگ: سۆران سۆرانی

تایتڵ: ڕێبوار فەتاح
درۆن: نەوزاد فەرهاد